

AGRO ARKITEKTUR
PRISEN 2004

AGRO ARKITEKTUR PRISEN

2

FORMÅL

I 1994 indstiftedes "Agro Arkitektur Prisen" til anerkendelse af god arkitektur i dansk landbrugsbyggeri. Landscenteret, Byggeri og Teknik tog initiativet og varetager sekretariatsfunktionen vedrørende annoncering, bedømmelseskomiteens arbejde, den årlige prisoverrækkelse og præsentation af de premierede projekter i brochure og en vandrestilling.

Landbruget som helhed er en mægtig bygherre, og de enkelte byggeprojekter sætter som regel deres tydelige og afgørende præg i det danske landskab. Interessen for gårdenes udseende og deres placering i landskabet er stigende i disse år.

Agro Arkitektur Prisen skal støtte denne interesse og opmuntre landmændene til en bedre arkitektur til glæde for familie, medarbejdere, naboer og forbi-passerende.

Prisen, der kan deles i flere portioner, går til landmænd eller bygherrer, som de seneste år har gjort noget særligt for at forskønne deres gårde. Der kan være tale om nybyggeri, renovering, restaurering eller beplantning omkring gården.

Den enkelte bygning og dens detaljering er væsentlig for vurderingen af arkitekturen, ligesom der i bedømmelsen bliver lagt vægt på helhedsindtrykket af gården i forhold til omgivelserne.

Prisen uddeles én gang årligt. Den består af et diplom og et pengebeløb.

SPONSORER

Agro Arkitektur Prisen uddeles med økonomisk støtte fra:

- Opticolor
- Nykredit
- A/S L. Hammerich & Co.
- Ivarsson & Co. a/s
- Lindab Profil A/S
- Dansk Eternit A/S
- Alm. Brand
- Topdanmark Forsikring A/S
- Tryg-forsikring
- Codan Forsikring
- Realkredit Danmark
- DLR Kredit
- Perstrup Beton Industri A/S

BEDØMMELSESKOMITÉ

- Lektor, arkitekt m.a.a. Per Kruse, Århus
- Lektor, landskabsarkitekt m.a.a., m.d.l. Preben Skaarup, Århus
- Cand. scient. Sigurd Christensen, Det Jydske Haveselskab, Clausholm
- Sekretærer Lili Hedemand og Kræn Ole Birkkjær fra Dansk Landbrugsrådgivning, Landscenteret | Byggeri og Teknik

BEDØMMELSEN

3

Det indkomne materiale er bredt og indeholder nævnt i vilkårlig orden enkeltbygninger, både stuehuse og produktionsbygninger, restaureringer, renoveringer, anlægsorden og bygningsanlæg ind- og omplaceret i landbrugslandskabet.

Efter en nøje gennemgang af de indkomne emner har bedømmelseskomiteen valgt at fokusere på restaurering og nybyggeri samt bygningernes indplacering i de stedlige omgivelser, dvs. i forhold til landskabet, til eksisterende bygninger og bygningsanlæg.

Komiteen har blandt disse udvalgt et antal lokaliteter på henholdsvis Sjælland og i Jylland for besøg og en detaljeret gennemgang. Heraf er én gård blevet præmieret.

Komiteen har i alt besøgt seks gårde, der alle er offentliggjort med hædrende omtale i Landbrugs-Avisen som et indstik. Beskrivelserne i dette indstik handler om interessen for og omtanken omkring helheden i det samlede bygningsanlæg, i den landskabelige placering og om god og smuk fremtoning af gårde og landbrugsbygninger i det agrare landskab.

BREDELØKKE

4

Peter Seyer-Hansen
Bredeløkkevej 15
Store Heddinge

RÅDCIVER

Dombernowsky & Christensen arkitekter M.A.A, Jelshøjvej 131, Mårslet

Gården Bredeløkke er et planteavlsbrug med fremavlskorn og frøavl af forskellig art som speciale. Hvert år er der en del markforsøg på de jordbundsmæssigt meget ensartede arealer af meget høj bonitet. Der dyrkes planteprodukter på ca. 500 ha.

Til den nuværende bedrift hører der fire gårde foruden hovedgården Bredeløkke. Landbrugsmæssigt er det Bredeløkke og Bækkeofto, som er aktive i virksomhedslandbruget.

De to gårde ligger 1,5 km fra hinanden og er bundet sammen med en bæredygtig mark- og transportvej. Denne fornemme rygrad/akse i det samlede anlæg er beplantet med lindetræer på begge sider af vejen.

Markvejen og allébeplantningen er etableret i begyndelsen af 1990-erne, og allerede nu er træerne karaktergivende og dermed helhedsskabende i landskabsbilledet.

Udover at være et bindeled mellem de to gårde er markvejen og allébeplantningen et aksialt styrende element, som præcist tager sit udgangspunkt i portåbningen ind til Bredeløkke.

Som det fremgår af oversigtskortet, er der en fremadrettet helhedstænkning i markfelternes form og placering, tilpasset moderne og GPS-styret markdrift (positionsbestemt plantedyrknng) efter række dyrkningsprincippet. På trods af rationaliteten og den løbende optimering er der også givet plads til spændende beplantninger i marklandskabet.

Omkring de mest værdifulde og velbevarede af de mange mergelgrave, som har ligget spredt i mark-

..... 8
felterne, er etableret solide beplantninger, der med tiden vil komme til at fremstå som markante trægrupper i det åbne landskab.

Omkring Bækketofte er anlagt markante rammebeplantninger, som vil give fremtidige ejere rige muligheder for at forme rummene omkring de store bygningsanlæg i forhold til landskabet.

Næsten som et pædagogisk eksempel, for at vise de fremtidige muligheder, er der fra haven ved stuehuset allerede fra starten skåret en udsigtsakse gennem beplantningen over et eksisterende vandspejl til en storslået udsigt mod vest.

Alt er gjort stort, dristigt og enkelt og i fin harmoni med de store dimensioner i landskab og bygningsanlæg.

I de vidtstrakte kornmarker vil lunde og rammebeplantninger stå som blokke, der giver dybde og perspektiv i et nyt og rationelt, men også smukt og kultiveret landskabsbillede.

Lindealléerne viderefører tradition fra herregårdslandskabet, mens de øvrige beplantningselementer viser mulighederne for udvikling af nye æstetiske kvaliteter i et produktionslandskab tilpasset kravene i det højteknologiske landbrug.

Med følsom respekt for bygningsanlæggets historiske værdier, landskabets potentiale, og uden at gå på kompromis med det helt essentielle, har Peter Seyer-Hansen med et usædvanligt skarpt øje og handlekraft forstået at planlægge produktion, bygninger og landskab. Med det helt essentielle forstås, at forudsætningen for en sund bedrift er udvikling gennem planlægning, eksperimenter og produktion. Peter Seyer-Hansen og hans families vision om, at det fysiske udtryk til enhver tid skal signalere en helhed, er et strålende eksempel på omtanke og evolution.

Den ældste del af gården Bredeløkke er fra slutningen af 1800-tallet og ombygninger, tilføjelser og beplantninger er sket, og foregår stadig, med klar veneration for den kulturarv, der er nuets og fremtidens fundament.

De enkelte bygningsvolumener, bygningsanlæg, beplantning og planlægning af de nære uderum, gårdspladsen og landskabet smelter, trods stor variation, sammen til en fortælling om et kulturmiljø, som helt ned i detaljen bliver en beretning

Den seneste tilføjelse er en ladebygning, som er opført i mørkegrå betonelementer med træbeklædte gavle og trempler rejst over en stålkonstruktion. Den store lade er indpasset med stor respekt for det eksisterende gårdanlægs farver og proportioneringer.

I dialog med arkitekt og håndværkere er den bygningsmæssige detailbearbejdning i mødet mellem gammelt og nyt og sammenskæringerne mellem de valgte materialer udformet logisk og enkelt. Med en klar bevidsthed om, at detaljens afklaring er mindst lige så væsentlig som den overordnede planlægning, er bestræbelserne på at opnå helhed og harmoni lykkedes i stor udstrækning.

Den gradvise ombygning og indretning af de eksisterende staldbygninger sker med omtanke og respekt for det eksisterende. Formsproget i de nye bærende stålkonstruktioner fortæller enkelt og klart om nutidens tekniske muligheder og bedriftens behov for nyanvendelse.

Fjernt fra hovedgården mod syd rejser en gigantisk stålpladebeklædt bygning sig over det flade landskab. Et imponerende bygningsanlæg for korntørring, kornbehandling og opbevaring – først og fremmest anlagt for storproduktion, men også planlagt for fremtidige udvidelser og eventuelle omlægninger i planteavlbedriften.

Her er det på overbevisende måde lykkedes at formgive og placere planteavlens vigtigste bygning med fem galvaniserede amerikansiloer i et fint skalamæssigt samspil med den enorme behandlingsbygning og det store landskab. Bygværket er

konstrueret helt i stål, og »tømmerhåndværket« har her et langt stykke af vejen bestået sin prøve i afklaring af detaljeringerne i de uorganiske materialer.

Bækketofte er den oprindelige gård tæt på dette sted. Bygningernes brugsmæssige og tekniske tilstand er af meget lav værdi, og beslutningen er derfor at nedrive det uddaterede anlæg. Også her har ejeren været fremsynet og tidligt disponeret med omtanke. Et dødishul, som var ødelagt af opfyld og stærkt tilgroet, henligger nu som en levedygtig sø i et nyt haveanlæg, hvor restaurering af de gamle træer og buske, med et supplement af nye, indgår i planen for opførelsen af en ny to etagers længebo-lig.

Det »ny« Bækketofte og Bredeløkke er som tidligere nævnt sammenbundet af en ny-planteret 1500 meter lang lindeallé, som fortsætter forbi produktionsanlægget yderligere 500 meter mod vest. Allerede nu anes, hvorledes denne disposition og fremsynethed på sigt vil blive en værdifuld oplevelse af bygninger og landskab i stor skala.

Familien Seyer-Hansens visioner er med de omtalte, fornemme tiltag blevet til et stykke værdifuldt kulturhistorie.

BYGNINGSHISTORIE I STIKORD

17

Gjorslev Gods solgte Bredeløkke i 1914 til forpagteren Peter Hvidberg, som allerede i 1916 videre-solgte gården til M. F. Seyer-Hansen, med overtage-else den 15. marts 1916.

1917

Hestestalden blev renoveret med nyt træværk, der bestod af overflødigt egetømmer fra den daværen-de stenlade.

1918

Frontispice på hovedbygningen mod syd, delvis nyt tagtømmer med tegtag, glaseret sort mod syd og rødt mod nord. Tre gæsteværelser blev indrettet i frontispicen.

1922

Så godt som ny hejselade (Bryels system) blev købt på auktion på Lindersvold, der på det tidspunkt blev udstykket. Nedtag-ning og genopsætning. Alt blev kørt hertil på egne hestevogne.

1933

Den 21. november om morgenen mellem kl. 05.00 og 06.00 ned-brændte den gamle sten-lade, kostald, hestestald, vognskur og fodermes-terbolig.

1934

Et travlt byggeår. Nye bygninger blev tegnet af arkitekt Hallelev fra Haslev. Staldene blev forhøjet med en muret trempel samt eternit på taget. Midt gennem kostalden blev den store, hvælvede portåb-ning ført hen til hovedindkørslen. Kostalden's indre blev stort set bevaret. Den dobbelte række køer fra porten's plads blev flyttet mod øst, og selve byg-ningen blev forlænget, således at den blev sammen-bygget med hejseladen.

...18...
TAK TIL VORES ...
... SPONSORER

PERSTRUP
HEIDELBERGCEMENT Group

REALKREDIT
Danmark

Opticolor.
BOLGEPLADER

Topdanmark

Nykredit

 Lindab
Lindab Profil A/S

DLR
Kredit A/s

@dan

Tryg

ivarsson ■

Smukt ligger landet...
-med Eternit

Dansk Eternit
99 37 22 22

19...

Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret | Byggeri og Teknik

Udkærsvvej 15, 8200 Århus N · Tlf. 87 40 50 00 · www.landscentret.dk